

Kunstiõppe ainekava koosneb viiest erinevast ainekava: maalimine, vormiõpetus (skulptuur), joonistamine, kompositsioon ja kunstiajalugu.

Maalimise ainekava

Ainekava lühikirjeldus

Maalimise ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kunsti põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud kunstihuvilistele õpilastele, kes on huvitatud kujutavast kunstist ja omaloomingust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Maalimist õpitakse eraldiseisva aiena ja seostatult kompositsiooniga ning pööratakse tähelepanu õpilase individuaalsete loominguliste võimete teadlikumale arendamisele. Maalitakse natüürmorte, interjööri, portreed, inimfiguuri ja loodust ja fantaasiapilte. Tutvutakse visuaalse kunsti väljendusvahenditega süvendatult, arendatakse edasi maalimise tehnilisi oskusi ja materjalitundmist. Juhitakse õpilasi tegema iseseisvaid valikuid, püstitama ja lahendama iseseisvaid loomingulisi ülesandeid, otsima ja leidma visuaalset materjali oma ideede paremaks väljendamiseks ümbritsevast keskkonnast või kasutades selleks erinevaid tänapäevaseid meediume ja tehnoloogilisi vahendeid.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon, töötuba, õues õpe ja kunstilaager.

Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes astmetes:

- 1) 1.-4. klass
- 2) lisa-aasta (soovi korral)

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv on 1,5 tundi nädalas.

Õppeesmärgid

- 1) laste ja noorte loomevõime avastamine ja arendamine arvestades vanuselist ja individuaalset eripära;

- 2) lastele ja noortele võrdse võimaluse andmine kunstialase huvihariduse omandamiseks;
- 3) huvi äratamine kunstiloomingu, visuaalse suhtluskeelega, kunstialaste teadmiste ja oskuste vastu, kunstialase loomingu initsiatiivi ja omaalgatuse toetamine, iseseisvate valikute toetamine loometegevuses;
- 4) süsteemse õppe tagamine ja võimete edasiarendamine;
- 5) analüüsiva ja loova mõtlemisviisi kujundamine;
- 6) loomingu eneseväljendusoskuse arendamine;
- 7) manuaalsete oskuste, vaatlusoskuse ja tajude arendamine (ruumi-, vormi-, ja värvitaju);
- 8) tänapäevaste materjalide, töövahendite ja kaasaegsete tehnoloogiliste ja tehniliste võtete tundmaõppimine;
- 9) kunsti tutvustamine kultuuri osana, ajaloolis- kultuuriliste seoste tajumine, isiklike väärtushinnangute ja tõekspidamiste kujundamine;
- 10) rõõmu ja eduelamuse kogemine oma ideede teostamisest kunstiloomingus, osalemine näitustel ja konkurssidel- suhtlemine kunstiloomingu kaudu.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Maalimise ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust teose värvikäsitluses; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi; valida huvitavaid tegevusvahendeid ;
- 3) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi kunsti ja loomingu/loomise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;

- 4) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma loomingut, kujundada läbi kunsti end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb maaliõppe kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb kunstimaterjale, teab nende erinevusi ja oskab valida ja kasutada maalimisvahendeid ja tehnikaid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 2) tunneb värvusõpetust, teab primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvusi, eristab sooje ja külmi toone ja oskab neid kasutada pildi sügavuse edasiandmisel;
- 3) mõistab värvide emotsionaalset psühholoogilist mõju;
- 4) omab kogemust natüürmordi, maastiku ja inimfiguuri maalimisel;
- 5) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, analüüsib nähtut ja oskab näha seoseid;
- 6) omab teadmisi portreemaali, figuraalse maali ja abstraktse maali ülesehitusest;
- 7) kujutab erinevate esemete materjale kasutades maalitehnilisi võtteid;
- 8) oskab valida motiivi, kujutada esiplaani ja tagaplaani, oskab kujutada ilmastikunähtusi;
- 9) oskab kujutatavat objekti üldistada, tajub üldistuse ja detaili vahekorda;
- 10) mõistab kujundikeelt, tähtsustab kunsti väljenduslikkust oskab kujutatut mõtestada;
- 11) omab praktilisi kogemusi erinevate maalitehnikate ja töövõtete kasutamisel ja sobitamisel segatehnikates;
- 12) oskab tõstatada maalialaseid probleeme ja on huvitatud nende lahendamisest;
- 13) pöörab tähelepanu töö terviklikkusele ja koloriidile.

Õppeprotsess

I õppeaasta

Tutvumine maalimismaterjalidega. Maalimiseks sobivad alused. Standardformaadid ja vabalt valitud formaadid. Töövahendid. Värvitüübid ja nende kasutamine maalimisel. Maalimistehnikad ja töövõtted. Kattevärv. Guašš. Värvisegamise ja pinnakatmisharjutused. Akvarellitehnikad. Pastellmaali tehnika. Kriitidega katmine, hajutamine, toonide segamine mitme erineva kihiga katmise abil. Segatehnikad, tehnikate kombineerimine, kollaaž,

assamblaaz. Õppevideote vaatamine tehnikate rakendamisest. Värvitoonide segamine. Meeleolude ja emotsioonide kujutamine värvi abil.

Tutvumine kunstipärandiga. Muuseumide ja kaasaegse kunsti näituste külastamine. Veebigaleriide külastamine. Erinevate kunstnike tööde vaatlemine, pildi sisu ja töövõtete analüüsimine. Realistlik kujutamine ja maalimine natuuri järgi. Vormi kujutamine värvi abil. Natüürmort lihtsatest esemetest. Monokroomne natüürmort, natüürmordi maalimine kasutades kolme põhivärvust, natüürmort soojades ja külmades toonides. Mälu järgi maalimine. Esemete ja keskkonna kujutamine. Fantaasiapildid, sürrealistlikud, abstraktsed ja ekspressionistlikud maalid.

II õppeaasta

Maalimismaterjalid ja nende kasutamine. Maalimistehnikate õppimine. Kattevärvide- guašš, tempera, akrüül. Erinevad käsitlused pindade katmisel. Akvarellitehnika. Pastellmaal. Segatehnika ja kollaaž. Maali kompositsioonilise ülesehituse alused. Pildi pinna organiseerimine. Esiplaan ja tagaplaan. Kujund ja taust. Koloriit. Visuaalse kujundi loomine. Ruumi kujutamine. Joonperspektiiv. Õhuperspektiiv. Värv ja ruum. Natuurist maalimine. Natüürmordid erineva keerukusastmega. Portree maalimine (modelli järgi), figuuri maalimine (modelli järgi). Mälu järgi maalimine.

III õppeaasta

Akrüülvärvide kasutamine. Tehnikate kombineerimine. Reljeefvärvide kasutamine. Kollaaž ja assamblaaz. Realistlik kujutamiseviis. Erineva raskusastmega natüürmortide maalimine. Valguse, ruumi ja vormi kujutamine. Maalilise terviku saavutamine, koloriidi loomine. Maastiku maalimine. Pildisügavuse ja mitmeplaanilisuse saavutamine. Emotsionaalsed isikupärased lahendused. Figuuri maalimine. Üldistusaste ja karaktersus. Heletumeduse ja soojade-külmade toonide abil modelleerimine. Töö terviklikkus.

IV õppeaasta

Õlimaali tehnika. Varemõpitud maalialaste teadmiste rakendamine ja edasiarendamine. Portree ja figuuri maalimine. Fooni ja figuuri koosmõju. Poolfiguur. Käte maalimine. Täisfiguur lihtsamal ja keerulisemas poosis. Rakurss. Figuraalne kompositsioon interjööris. Iseseisev maalialase ülesande püstitus ja lahenduste leidmine. Maastikumaal. Linnavaated. Sümbolistlikud, ekspressiivsed ja dekoratiivsed lahendused. Teemaatilised kompositsioonid.

Hindamise põhimõtted

Õppetöö vältel kasutatakse kujundavat hindamist. Hindamiseks ja tagasiside saamiseks on ka õpilastööde näitustel ja konkurssidel osalemine. Aste loetakse läbituks kui õpilane on õpitulemused põhimiselt saavutanud. Ainekava läbimisel täies mahus, saab õpilane tunnistuse ainekava läbimise kohta.

Lõputööna valmivad 3 maali (A2 formaadis paberile), õpilane valib teema ja tehnika.

Vormiõpetuse (skulptuur jm) ainekava**Ainekava lühikirjeldus**

Vormiõpetuse ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kunsti põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud kunstihuvilistele õpilastele, kes on huvitatud kujutavast kunstist ja omaloomingust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Vormiõpetust õpitakse eraldiseisva aiena ja seostatult kompositsiooniga ning pööratakse tähelepanu õpilase individuaalsete loominguiliste võimete teadlikumale arendamisele. Juhitakse õpilasi tegema iseseisvaid valikuid, püstitama ja lahendama iseseisvaid loominguilisi ülesandeid, otsima ja leidma visuaalset materjali oma ideede paremaks väljendamiseks ümbritsevast keskkonnast või kasutades selleks erinevaid tänapäevaseid meediume ja tehnoloogilisi vahendeid.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon, töötuba, õues õpe ja kunstilaager.

Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes vanuseastmetes:

- 3) 1.-4. klass
- 4) lisa-aastad (soovi korral)

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv on 1 tundi nädalas.

Õppeesmärgid

- 1) laste ja noorte loomevõime avastamine ja arendamine arvestades vanuselist ja individuaalset eripära;
- 2) lastele ja noortele võrdse võimaluse andmine kunstialase huvihariduse omandamiseks;
- 3) huvi äratamine kunstiloomingu, visuaalse suhtluskeelega, kunstialaste teadmiste ja oskuste vastu, kunstialase loomingu initsiatiivi ja omaalgatuse toetamine, iseseisvate valikute toetamine loometegevuses;
- 4) süsteemse õppe tagamine ja võimete edasiarendamine;
- 5) analüüsiva ja loova mõtlemisviisi kujundamine;
- 6) loomingu eneseväljendusoskuse arendamine;
- 7) manuaalsete oskuste, vaatlusoskuse ja tajude arendamine (ruumi-, vormi-, ja värvitaju);
- 8) tänapäevaste materjalide, töövahendite ja kaasaegsete tehnoloogiliste ja tehniliste võtete tundmaõppimine;
- 9) kunsti tutvustamine kultuuri osana, ajaloolis- kultuuriliste seoste tajumine, isiklike väärtushinnangute ja tõekspidamiste kujundamine,
- 10) rõõmu ja eduelamuse kogemine oma ideede teostamisest kunstiloomingus, osalemine näitustel ja konkurssidel- suhtlemine kunstiloomingu kaudu.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Vormiõpetuse ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 6) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust ruumilise teose käsitluses; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 7) tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi; valida huvitavaid tegevusvahendeid ;
- 8) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi kunsti ja loomingu/loomise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 9) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma loomingut, kujundada läbi kunsti end isiksusena.
- 10) ainepädevus – kujuneb vormiõpetuse kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

- 14) omab ülevaadet vormiõpetuse materjalidest, teab nende erinevusi ja oskab valida ja kasutada neid materjale ja töövõtteid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 15) tunneb mitmeid voolimisevõtteid, teab ja oskab neid kasutada taiese ruumilisuse edasiandmisel;
- 16) mõistab erinevate materjalide emotsionaalset psühholoogilist mõju;
- 17) omab kogemust figuuri, maketi valmistamisel;
- 18) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, analüüsib nähtut ja oskab näha seoseid;
- 19) oskab valida motiivi;
- 20) oskab kujutatavat objekti üldistada, tajub üldistuse ja detaili vahekorda;
- 21) mõistab kujundikeelt, tähtsustab kunsti väljenduslikkust, oskab kujutatut mõtestada;
- 22) pöörab tähelepanu töö terviklikkusele.

Õppeprotsess

I õppeaasta

Maailma vormiline mitmekesisus. Tutvumine lihtsamate vormiõpetuses kasutatavate materjalidega (traat, papp, looduslikud materjalid jne). Töövahendid, töövõtted, ruumikujunduslikud harjutused.

II õppeaasta

Voolimine, savi ja plastiliin. Lihtsamate vormide valmistamine savist, reljeefsed pinnad. Kõrg-, pool- ja madalreljeef. Reljeefi spetsiifika. Ruumiillusiooni loomine reljeefis. Õppevideote vaatamine. Tutvumine kunstipärandiga. Muuseumide ja kaasaegse kunsti näituste külastamine. Veebigaleriide külastamine. Erinevate kunstnike tööde vaatlemine ja analüüsimine.

III õppeaasta

Keerukama vormiga esemete valmistamine savist. Ruumikujunduslikud elemendid. **Skulptuuri funktsionaalne mitmekesisus.** Skulptuuri liigid (vaba- ja pisiplastika, dekoratiiv- ja monumentaalskulptuur, installatsioonid jt.). Skulptuuri dekoratiivsed funktsioonid.

IV õppeaasta

Vorm idee väljendajana. Sisu ja vormi vastavus. Vormi väljendusrikkuse tõstmise lihtsamad vahendid.

Hindamise põhimõtted

Õppetöö vältel kasutatakse kujundavat hindamist. Hindamiseks ja tagasiside saamiseks on ka õpilastööde näitustel ja konkurssidel osalemine. Aste loetakse läbituks kui õpilane on õpitulemused põhimiselt saavutanud. Ainekava läbimisel täies mahus, saab õpilane tunnistuse ainekava läbimise kohta

Lõpetamisel: 3 figuuri või reljeefi; õpilane valib koostöös õpetajaga teema.

Kunstiajaloo ainekava**Ainekava lühikirjeldus**

Kunstiajaloo ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kunsti põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud kunstihuvilistele õpilastele, kes on huvitatud kujutavast kunstist ja omaloomingust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Kunstiajalugu õpitakse eraldiseisva aiena ja pööratakse tähelepanu õpilase individuaalsete loominguliste võimete teadlikumale arendamisele. Juhitakse õpilasi tegema iseseisvaid valikuid ja orienteeruma kunsti ajaloos, eristama kunstistiile ja perioode.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min). Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon.

Õppetöö toimub järgmistes astmetes:

- 5) 1.-4. klass
- 6) lisa-aasta (soovi korral)

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv on 1 tundi nädalas.

Õppeesmärgid

- 1) teadmiste omandamine kunstiliikidest ja nende arenguloost;
- 2) visuaalsete kunstide väljendusvahendite tundma õppimine;
- 3) kunstiteoste vaatama ja analüüsima õppimine, kunstimaitse kujundamine;
- 4) loovuse, algatusvõime ja katsetamisjulguse arendamine;
- 5) süstemaatiline noorte kujundilise, ruumilise ja abstraktse mõtlemise ning kujutlusvõime arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Kunstiajaloo ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 11) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 12) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi;
- 13) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi kunstiajaloo oma seotust teiste kultuuridega, inimese looduga;
- 14) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma loomingut, kujundada läbi kunsti end isiksusena;
- 15) ainepädevus – kujuneb kunstiajaloo kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Õpilane:

- 23) teab olulisemaid kunsti mõisteid;
- 24) oskab määratleda visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, stiile ja kunstivoole ning teab silmapaistvamaid esindajaid;
- 3) oskab analüüsida kunstiteoseid väljendusvahendite alusel;
- 4) oskab suhestada eesti kunstinäiteid maailma visuaalse kultuurilooga;
- 5) oskab hinnata heatasemelist kunsti;
- 6) tunneb huvi kunstikultuuri väärtuste säilitamise ja kaitsmise vastu.

Õppeprotsess

I õppeaasta

Vestlused Eesti kunstist, tuntumad kunstnikud ja nende looming.

II õppeaasta

Ürgaja kunst, antiikaja kunst (vana-kreeka, vana- rooma). Vanavene kunst ja varakristlik kunst.

III õppeaasta

Keskaegne kunst (romaani ja gooti kunst), renessanss, barokk.

IV õppeaasta

Klassitsism, romantism, realism, impressionism, moodne kunst.

Hindamise põhimõtted

Õppetöö vältel kasutatakse kujundavat hindamist. Hindamiseks ja tagasiside saamiseks on ka õpilastööde näitustel ja konkurssidel osalemine. Aste loetakse läbituks kui õpilane on õpitulemused põhimiselt saavutanud. Ainekava läbimisel täies mahus, saab õpilane tunnistuse ainekava läbimise kohta.

Hindamine kontrolltööde põhjal, 2 korda aastas tunnistus.

Kompositsiooni ainekava

Ainekava lühikirjeldus

Kompositsiooni ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kunsti põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud kunstihuvilistele õpilastele, kes on huvitatud kujutavast kunstist ja omaloomingust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Kompositsiooniõpetusel on oluline osa õppuri individuaalse eripära väljakujunemisel, sisemaailma avardamisel ja eneseväljendusoskuse arendamisel. Kompositsiooni õppimine on seotud kõigi kunstiainetega, sest iga kunstiteos - tasapinnaline, ruumiline, liikuv, kineetiline või tegevuskunsti teos on kompositsioon.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon, töötuba, õues õpe ja kunstilaager.

Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes vanuseastmetes:

- 7) 1.-4. klass
- 8) lisa- aasta (soovi korral)

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv on 1,5 tundi nädalas.

Õppeesmärgid

- 11) laste ja noorte loomevõime avastamine ja arendamine arvestades vanuselist ja individuaalset eripära;
- 12) lastele ja noortele võrdse võimaluse andmine kunstialase huvihariduse omandamiseks;
- 13) huvi äratamine kunstiloomingu, visuaalse suhtluskeelega, kunstialaste teadmiste ja oskuste vastu;
- 14) süsteemse õppe tagamine ja võimete edasiarendamine;
- 15) vaatlusoskuse arendamine, analüüsiva ja loova mõtlemisviisi kujundamine;
- 16) loomingu eneseväljendusoskuse arendamine;
- 17) manuaalsete oskuste ja tajude arendamine (ruumi-, vormi-, ja värvitaju);
- 18) tänapäevaste materjalide, töövahendite ja kaasaegsete tehnoloogiliste ja tehniliste võtete tundmaõppimine parema eneseväljendusoskuse saavutamiseks;
- 19) laste ja noorte kunstialase loomingu initsiatiivi ja omaalgatuse toetamine, iseseisvate valikute ja otsustuste toetamine loometegevuses;
- 20) rõõmu ja eduelamuse kogemine oma ideede teostamisest kunstiloomingu, osalemine näitustel ja konkurssidel- suhtlemine kunstiloomingu kaudu.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Kompositsiooni ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 16) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust teose ülesehituses; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 17) tegevuspädevus – luua tegevuseesmäärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd.
- 18) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi kunsti ja loomingu/loomise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 19) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma loomingut, kujundada läbi kunsti end isiksusena.
- 20) ainepädevus - kujuneb kompositsiooniõppe kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) oskab luua kompositsioone fantaasiamaailmast, kasutada kompositsioonelemente parema lahenduse leidmiseks;
- 2) oskab luua abstraktseid kompositsioone kasutades erinevaid struktuure ja fakteure kompositsiooni pingestamiseks ja tasakaalustamiseks;
- 3) on õppinud värvusõpetuse aluseid, tunneb primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvusi, eristab sooje ja külmi toone ja oskab neid kasutada pildi sügavuse edasiandmisel;
- 4) oskab rakendada õpitud tehnilisi võtteid kompositsioonis, oskab valida ja kasutada töövahendeid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 5) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, mõistab kunsti, analüüsib nähtut ja oskab näha seoseid;
- 6) omab teadmisi figuraalse kompositsiooni ülesehitusest, oskab luua figuraalset kompositsiooni;

- 7) omab kogemust erinevate materjalide sobitamisel segatehnikates;
- 8) pöörab tähelepanu töö terviklikkusele ja koloriidile;
- 9) tähtsustab kunsti väljenduslikkust oskab kujutatut mõtestada, mõistab kujundikeelt, oskab ennast kunstilise kujundi abil väljendada.

Õppeprotsess

I õppeaasta

Kompositsiooni algvormid. Punkt, joon ja kontuur. Kujund ja taust. Erinevad loomingulised võimalused. Joonte ja pindade kombineerimine. Geomeetiline kompositsioon. Joon ja siluett. Rütm ja dünaamika. Pindade hele-tumedusastmed ja nende kombineerimine. Pindade proportsioonid. Pinnaline struktuur ja ruumiline struktuur. Dominantne ja mittedominantne pind. Kujund ja faktuur. Pinnafaktuur ja tekstuur. Faktuurikontrastid. Abstraktne kompositsioon.

II õppeaasta

Ruumi kujutamine. Esiplaan ja taust. Motiivi valik. Mitmeplaaniline figuraalne kompositsioon. Teema ja kujutamiskiisi sidumine. Figuurigruppide paigutus. Kuldlõige. Proportsioon ja mõõtkava. Pildiruum. Staatus ja liikumine. Tasakaal. Värvusõpetus ja kompositsioon. Värviring. Vastandvärvid. Külmad ja soojad toonid. Heletumedus. Must ja valge. Heledate toonide saamine valge lisamisel erinevates kogustes. Tumedate toonide saamine erinevate värvide segamisel või musta lisamisel. Lokaaltoonid. Värvuste vahekorrad. Valgus ja vari. Jooned ja pinnad. Pindadevahelised proportsioonid. Motiivi valik. Värvusharmonia. Täiendvärvid ja nende vastastikune mõju. Küllastunud toonid. Värvuste psühholoogiline mõjuvus. Emotsioonid ja tunded, nende edasiandmine värvi ja kujundi abil. Värvitajumise iseärasused ja optilised efektid. Opkunst.

III õppeaasta

Õpitakse väljendama oma ideesid erinevates žanrites (joonistus, maal, plakat, illustratsioon, ruumiline installatsioon, tegevuskunst) ja tehnikates. Õpitakse kommunikatsiooni ja visuaalset kujundikeelt, terminoloogiat - üldmõisteid, arendatakse kompositsioonitaju, mis aitab tasakaalustada ja siduda kunstiteose osi üheks tervikuks.

Visuaalne kommunikatsioon. Keskkond ja ajastu. Kultuur ja sümbolid. Seoste tajumine.

Kompositsiooni analüüs. Märgid. Teose formaat. Ruum. Üheplaaniline kompositsioon. Mitmeplaaniline kompositsioon. Kompositsiooni kese ehk fookus. Sümmeetria - asümmeetria. Tasakaal. Dünaamika ja staatika. Avatus – suletus. Valgus ja vari. Kontrast. Rütm. Terviklikkus.

Värvusõpetus. Värvus ja värv. Spekter. Aditiivne (liitev) ja subtraktiivne (lahutav) segunemine. Värvuste omadused ja värviring. Värvigloobus. Värv ja ruum. Värv ja vorm. Värvuskontrastid. Värviharmoniad.

Värvipigmentide segamine. Täisvärvid. Helepuhtad ja tumepuhtad värvid. Akromaatilised ja kromaatilised värvid. Tonaalsus, küllastatus, heledus. Toon, valöör, nüanss.

IV õppeaasta

Kujutamine kui tegelikkuse interpreteerimine. Üldistus ja karakteriseerimine. Ideekavandi läbitöötamine. Kompositsioonid vabalt valitud teemal. Proportsioon ja mõõt. Proportsioonisüsteemide mitmekesisus. Moodul ja kaanon. Tasakaal. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal. Kuldlõige.

Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega- teater, muusika, video. Tegevuskunst ja *performance*.

Värvusõpetus. Külmad ja soojad toonid. Täiendvärvused ja nende vastastikune mõju. Lokaaltoon. Koloriit. Värvuste psühholoogiline mõju. Värvide seos kultuuritraditsioonidega.

Hindamise põhimõtted

Õppetöö vältel kasutatakse kujundavat hindamist. Hindamiseks ja tagasiside saamiseks on ka õpilastööde näitustel ja konkurssidel osalemine. Aste loetakse läbituks kui õpilane on õpitulemused põhimiselt saavutanud. Ainekava läbimisel täies mahus, saab õpilane tunnistuse ainekava läbimise kohta.

Joonistamise ainekava

Ainekava lühikirjeldus

Joonistamise ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli kunsti põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud kunstihuvilistele õpilastele, kes on huvitatud kujutavast kunstist ja omaloomingust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Joonistamist õpitakse eraldiseisva aina ja seostatult kompositsiooniga ning pööratakse tähelepanu õpilase individuaalsete loominguliste võimete teadlikumale arendamisele. Joonistatakse natüürmorte, interjööri, portreed, inimfiguuri ja loodust ja fantaasiapilte. Tutvutakse visuaalse kunsti väljendusvahenditega süvendatult, arendatakse edasi joonistamise tehnilisi oskusi ja materjalitundmist. Juhitakse õpilasi tegema iseseisvaid valikuid, püstitama ja lahendama iseseisvaid loomingulisi ülesandeid, otsima ja leidma visuaalset materjali oma ideede paremaks väljendamiseks ümbritsevast keskkonnast või kasutades selleks erinevaid tänapäevaseid meediume ja tehnoloogilisi vahendeid.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon, töötuba, õues õpe ja kunstilaager.

Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes vanuseastmetes:

9) 1.-4. klassid

10) lisa-aastate võimalus

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Maksimaalne tundide arv on 1,5 tundi nädalas.

Õppeesmärgid

- 21) laste ja noorte loomevõime avastamine ja arendamine arvestades vanuselist ja individuaalset eripära;
- 22) lastele ja noortele võrdse võimaluse andmine kunstialase huvihariduse omandamiseks;
- 23) huvi äratamine kunstiloomingu, visuaalse suhtluskeelega, kunstialaste teadmiste ja oskuste vastu, kunstialase loomingulise initsiatiivi ja omaalgatuse toetamine, iseseisvate valikute toetamine loometegevuses;
- 24) süsteemse õppe tagamine ja võimete edasiarendamine;
- 25) analüüsiva ja loova mõtlemisviisi kujundamine;

- 26) loomingulise eneseväljendusoskuse arendamine;
- 27) manuaalsete oskuste, vaatlusoskuse ja tajude arendamine (ruumi-, vormi-, ja värvitaju);
- 28) tänapäevaste materjalide, töövahendite ja kaasaegsete tehnoloogiliste ja tehniliste võtete tundmaõppimine;
- 29) kunsti tutvustamine kultuuri osana, ajaloolis- kultuuriliste seoste tajumine, isiklike väärtushinnangute ja tõekspidamiste kujundamine,
- 30) rõõmu ja eduelamuse kogemine oma ideede teostamisest kunstiloomingus, osalemine näitustel ja konkurssidel- suhtlemine kunstiloomingu kaudu.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Joonistamise ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 21) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust teose graafilises käsitluses; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 22) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi; valida huvitavaid tegevusvahendeid ;
- 23) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi kunsti ja loomingu/loomise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 24) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma loomingut, kujundada läbi kunsti end isiksusena.
- 25) ainepädevus – kujuneb joonistamiseõppe kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Õpilane:

- 25) tunneb kunstimaterjale, teab nende erinevusi ja oskab valida ja kasutada joonistamisvahendeid ja tehnikaid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 26) tunneb varjutusvõtteid, teab ja oskab neid kasutada pildi sügavuse edasiandmisel;
- 27) mõistab joonte ja pindade emotsionaalset psühholoogilist mõju;
- 28) omab kogemust natüürmordi, maastiku ja inimfiguuri joonistamisel,
- 29) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, analüüsib nähtut ja oskab näha seoseid.
- 30) omab teadmisi portree, figuuri ja abstraktse joonistuse ülesehitusest;
- 31) kujutab erinevate esemete materjale kasutades varjutusvõtteid;
- 32) oskab valida motiivi, kujutada esiplaani ja tagaplaani, oskab kujutada ilmastikunähtusi;
- 33) oskab kujutatavat objekti üldistada, tajub üldistuse ja detaili vahekorda;
- 34) mõistab kujundikeelt, tähtsustab kunsti väljenduslikkust oskab kujutatut mõtestada;
- 35) omab praktilisi kogemusi erinevate joonistustehnikate ja töövõtete kasutamisel ja sobitamisel segatehnikates;
- 36) oskab tõstatada joonistamisalaseid probleeme ja on huvitatud nende lahendamisest;
- 37) pöörab tähelepanu töö terviklikkusele.

Õppeprotsess

I õppeaasta

Tutvumine joonistamismaterjalidega. Joonistamiseks sobivad alused. Standardformaadid ja vabalt valitud formaadid. Töövahendid. Grafiitpliiatsid ja nende kasutamine. Joonistamistehnikad ja töövõtted, pinnakatmisharjutused.

Õppevideote vaatamine tehnikate rakendamisest. Meeleolude ja emotsioonide kujutamine joonte abil.

Tutvumine kunstipärandiga. Muuseumide ja kaasaegse kunsti näituste külastamine. Veebigaleriide külastamine. Erinevate kunstnike tööde vaatlemine, pildi sisu ja töövõtete analüüsimine. Realistlik kujutamine ja joonistamine natuuri järgi. Vormi kujutamine varju abil. Natüürmort lihtsatest esemetest. Mälu järgi joonistamine. Esemete ja keskkonna kujutamine. Fantaasiapildid, sürrealistlikud, abstraktsed joonistused.

II õppeaasta

Erinevate varjutusvõtete õppimine. Joonistuse kompositsioonilise ülesehituse alused. Pildi pinna organiseerimine. Esiplaan ja tagaplaan. Kujund ja taust. Visuaalse kujundi loomine. Ruumi kujutamine. Joonperspektiiv. Õhuperspektiiv. Värv ja ruum. Natuurist joonistamine. Portree joonistamine (modelli järgi), figuuri joonistamine (modelli järgi). Mälu järgi joonistamine. Joonte rütm, tekstuur, faktuur.

III õppeaasta

Realistlik kujutamiskiis. Valguse, ruumi ja vormi kujutamine. Joonistusliku terviku saavutamine, ruumilisuse loomine varjude abil. Emotsionaalsed isikupärased lahendused. Figuuri joonistamine, visandid ja krokiid. Sangviini ja sõejoonistused Üldistusaste ja karakterisus. Töö terviklikkus.

IV õppeaasta

Lihtsamad graafikatehnikad. Linoollõige. Varemõpitud joonistamisalaste teadmiste rakendamine ja edasiarendamine.

Portree ja figuuri joonistamine. Fooni ja figuuri koosmõju. Poolfiguur. Käte joonistamine. Täisfiguur lihtsamas ja keerulisemas poosis. Rakurss. Figuraalne kompositsioon interjööris. Iseseisev joonistusala ülesande püstitus ja lahenduste leidmine. Linnavaated. Teemaatilised kompositsioonid.

Hindamise põhimõtted

Õppetöö vältel kasutatakse kujundavat hindamist. Hindamiseks ja tagasiside saamiseks on ka õpilastööde näitustel ja konkurssidel osalemine. Aste loetakse läbituks kui õpilane on õpitulemused põhimiselt saavutanud. Ainekava läbimisel täies mahus, saab õpilane tunnistuse ainekava läbimise kohta.

Lõputööna valmivad 2-3 tööd A2 formaadis paberile (figuur, natüürmort vm), õpilane valib teema.